

Birgitta Åkerson
Utredningssekreterare

Yttrande avseende remiss Rutavdrag för äldre, SOU 2020:52

Ärendet

Utredningen

Rututredningen föreslår ett särskilt rutavdrag för personer 65 år och äldre. Avdraget ska omfatta följande tjänster:

- Sällskap i bostaden eller i samband med rekreation, nöjesarrangemang eller liknande aktiviteter utanför bostaden.
- Matlagning och bakning för hushållets behov.
- Enklare tillsyn av bostaden även när den äldre personen är hemma.
- Plantering av blommor, träd och buskar samt plockning av bär och frukt, förutsatt att arbetet utförs i den egna trädgården.
- Rastning och passning av hund, katt och andra sällskapsdjur.

Utredningen föreslår även en utvidgning av kretsen anhöriga som har rätt till rutavdrag.

*Samtidigt bedömer utredningen att det **inte** är lämpligt med ett särskilt rutavdrag som riktar sig enbart till äldre personer. I utredningen lyfter utredaren dock fram att det istället kan finnas anledning att utreda om tjänsterna bör införas i rutavdraget utan åldersgräns.¹*

¹ SOU 2020:52 sid 15-19

2020-11-09

Diarienummer

VOO 2020/0591

Rutavdrag för tjänster till äldre

Enligt utredningens bedömning bör den vägledande principen vara att rutavdrag kan användas för en efterfrågan på tjänster som går utöver det behov som framförallt den kommunala hemtjänsten enligt socialtjänstlagen ska tillgodose.²

Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att kommunerna ska tillgodose behoven hos den enskilde så att denne kan tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Av de tjänster som utredningen föreslår möjlighet till avdrag för äldre på, är det främst tjänsterna sällskap, tillsyn av bostaden och matlagning som utredningen bedömer till viss del kan överlappa de insatser kommunerna erbjuder.³

Redan idag finns möjlighet att få rutavdrag för tjänster som ingår i kommunernas uppdrag då det tex är möjligt att få rutavdrag för städning. Förvaltningen ser det därmed inte som ett hinder att de föreslagna tjänsterna med möjlighet till rutavdrag till viss del kan överlappa de insatser kommunerna svarar för. I utredningen lyfts det även fram att det redan idag förekommer att äldre och anhöriga i vissa fall väljer att köpa tjänster med rutavdrag istället för biståndsbedömda insatser.⁴

Rutavdrag underlätta för anhöriga

Anhöriga till äldre har en betydande roll när det gäller att hjälpa och bistå äldre i vardagen. Det är ca 1,3 miljoner personer som regelbundet stödjer eller hjälper en närstående. Utredningen bedömer att ett särskilt rutavdrag för äldre bör anpassas till de anhörigas insatser.⁵

Förvaltningen bedömer att ökad möjlighet till avlastning för anhöriga kan vara positivt.

² SOU 2020:52 Sid 136

³ SOU 2020:52 Sid 248

⁴ SOU 2020:52 Sid 250

⁵ SOU 2020:52 Sid 142

2020-11-09

Diarienummer

VOO 2020/0591

Rutavdrag för anhöriga till äldre

Enligt dagens regelverk för rutavdragen kan barn köpa ruttjänster till sina föräldrar. "För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders." (Inkomstskattelagen 67 kap 15 §)⁶

I utredningen föreslås att en vidare krets av anhöriga ska ges rätt till rutavdrag för hushållsarbete som är hänförligt till äldre personers hushåll.⁷

Förvaltningen vill lyfta fram att möjligheten till avdrag inte är densamma för alla äldre.

Den äldre/anhörig måste ha en beskattningsbar inkomst som det är möjligt att göra avdrag på (eller som anhörig/anhöriga är villiga att köpa tjänster till den äldre och göra avdrag på).

Sammanfattande bedömning

Då det redan idag finns tjänster med möjlighet till rutavdrag som till viss del överlappar de insatser som ingår i kommunernas uppdrag ser förvaltningen utifrån detta perspektiv inte något hinder för införande av möjlighet till rutavdrag för de föreslagna tjänsterna. Förvaltningen tar inget ställningstagande avseende huruvida denna möjlighet till rutavdrag i så fall enbart ska rikta sig till äldre personer eller huruvida det i så fall bör införas utan åldersgräns.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Birgitta Åkerson
Utredningssekreterare

⁶ SOU 2020:52 Sid 189

⁷ SOU 2020:52 Sid 190